

Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU MÄÄRUS (kuues koda)

2. oktoober 2015*

Tühistamishagi — REACH — Haldustasu määramine vea eest ettevõtja suuruse deklareerimisel —
Keeltekasutuse kord — Hagi esitamise tähtaeg — Vastuvõetamatus

Kohtuasjas T-540/13,

Société européenne des chaux ja liants, asukoht Bourgoin-Jallieu (Prantsusmaa), esindaja: *avocat*
J. Dezarnaud,

hageja,

versus

Euroopa Kemikaaliamet (ECHA), esindajad: M. Heikkilä, A. Iber ja C. Schultheiss,

kostja,

mille ese on nõue tühistada Euroopa Kemikaaliameti 21. mai 2013. aasta otsus SME (2013) 1665 osas,
milles sellega kohustatakse hagejat maksma haldustasu,

ÜLDKOHUS (kuues koda),

koosseisus: president S. Frimodt Nielsen, kohtunikud F. Dehousse (ettekandja) ja A. M. Collins,

kohtusekretär: E. Coulon,

on teinud järgmise

määruse

Vaidluse taust

- 1 Hageja Société européenne des chaux et liants taotles 9. detsembril 2010 Euroopa Kemikaaliametilt (edaspidi „kemikaaliamet”) kahe aine registreerimist, tuginedes Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrusele (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ja millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet ning muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93, komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, lk 1).

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

- 2 Registreerimismenetluse käigus teatas hageja kemikaaliametile, et ta on väikeettevõtja komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitusel 2003/361/EÜ mikroettevõtjate, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate määratluse kohta (ELT L 124, lk 36) tähenduses. See avaldus võimaldas tal vähendada määruse nr 1907/2006 artikli 6 lõikes 4 ette nähtud tasu, mida tuleb maksta registreerimistaotluse esitamisel.
- 3 Kemikaaliamet palus 13. veebruaril 2013 hagejal vastavalt komisjoni 16. aprilli 2008. aasta määruse (EÜ) nr 340/2008 Euroopa Kemikaaliametile vastavalt määrusele nr 1907/2006 makstavate tasude kohta (ELT L 107, lk 6) artikli 13 lõikele 3 esitada teatavad dokumendid, et kontrollida tema avaldust väikeettevõtjaks olemise kohta.
- 4 Hageja vastas 12. aprilli 2013. aasta kirjas, et tema avaldus „väikeettevõtjaks” olemise kohta soovitusel 2003/361 tähenduses oli väär ja et ta on „suurettevõtja” selle soovitusel tähenduses.
- 5 Kemikaaliamet tegi 21. mai 2013. aasta e-kirjas ja kirjas hagejale teatavaks otsuse SME (2013) 1665 (edaspidi „vaidlustatud otsus”). Selles otsuses teatas kemikaaliamet 12. aprilli 2013. aasta kirja arvestades määruse nr 340/2008 artikli 13 lõike 4 teise lõigu alusel, et hagejal ei ole õigust „väikeettevõtjate” tasuvähendustele, ning andis teada oma kavatsusest saata talle lisaks kahele arvele, mis katavad vahe algselt makstud tasu ja lõplikult maksmisele kuuluva tasu vahel veel arve 9950 eurole haldustasu maksmiseks. Vaidlustatud otsuses oli konkreetne viide selle otsuse adressaadi käsutuses olevatele vaidlustusvõimalustele.
- 6 Seejärel saatis kemikaaliamet e-kirjas hagejale 22. mail 2013 dateeritud arve 9950 euro haldustasu maksmiseks.
- 7 Hageja saatis 15. juulil 2013 kemikaaliametile kirja, mille viimane sai kätte 25. juulil 2013 ja milles hageja vaidlustas haldustasu määramise ja palus tasu vähendada.
- 8 Kemikaaliamet märkis 26. juulil 2013 hagejale saadetud e-kirjas ja kirjas, et nagu on osutatud vaidlustatud otsuses, saab vaidlustatud otsuse vastavalt määruse nr 1907/2006 artikli 94 lõikele 1 ja ELTL artiklile 263 edasi kaevata Üldkohtule kahe kuu jooksul alates selle otsuse teatavakstegemisest. Ta lisas, et sel põhjusel ja eeldusel, et hageja soovib vaidlustatud otsuse seaduslikkuse õiguslikult vaidlustada, tuleb hagejal pöörduda hagiga Üldkohtusse.
- 9 Hageja saatis 30. juulil 2013 oma juhataja M. M. poolt allkirjastatud kirja, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 5. augustil 2013 ja mille lisas oli 15. juuli 2013. aasta kaebus, soovides seeläbi esitada Üldkohtusse hagi.
- 10 Üldkohtu kohtusekretär juhtis 14. augusti 2013. aasta kirjas ja faxis hageja tähelepanu asjaolule, et Üldkohtu pädevusse kuuluva hagi esitamiseks peab hagejat esindama liikmesriigi advokatuuri kuuluv advokaat, et ilma advokaadi allkirjata hagi ei saa registreerida ja et seetõttu ei saa 30. juuli 2013. aasta kirjale edasist käiku anda.

Menetlus

- 11 Hageja esitas käesolevas asjas 27. septembri 2013. aasta kuupäeva kandva hagiavalduse, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 1. oktoobril 2013.
- 12 Kemikaaliamet väitis Üldkohtu kantseleisse 19. veebruaril 2014 saabunud eraldi dokumendis Üldkohtu 2. mai 1991. aasta kodukorra artikli 114 lõike 1 alusel, et hagi on hagi esitamise tähtaega arvestades vastuvõetamatu.
- 13 Hageja esitas Üldkohtu kantseleisse 11. märtsil 2014 saabunud dokumendis oma märkused vastuvõetamatuse küsimuses.

- 14 Vastuvõetamatuse küsimust käsitlev kirjalik menetlus lõpetati 25. märtsil 2014 pärast seda, kui hageja oli viinud oma sellekohased märkused menetlusnõuetega kooskõlla.
- 15 9. jaanuaril 2015 paluti pooltel 2. mai 1991. aasta kodukorra artiklis 64 ette nähtud menetlust korraldavate meetmete raames 12. veebruariks 2015 esitada oma märkused 2. oktoobri 2014. aasta kohtuotsuse *Spraylat vs. Euroopa Kemikaaliamet* (T-177/12, EKL, EU:T:2014:849) võimaliku asjakohasuse kohta käesolevas vaidluses, ning vastata ühele küsimusele.
- 16 Kemikaaliamet täitis selle ülesande 11. veebruaril 2015 ja hageja 23. veebruaril 2015. Üldkohtu 27. veebruari 2015. aasta otsusega lisati hageja vastus kohtuasja toimikusse.

Poolte nõuded

- 17 Kemikaaliamet palub Üldkohtul:
- tunnistada hagi vastuvõetamatuks;
 - mõista kohtukulud välja hagejalt.
- 18 Hageja palub Üldkohtul
- lükata vastuvõetamatuse vastuväide tagasi;
 - mõista kohtukulud välja kemikaaliametilt.

Õiguslik käsitlus

- 19 Üldkohtu kodukorra artikli 130 lõike 1 kohaselt võib Üldkohus kostja taotlusel lahendada vastuvõetamatuse või pädevuse puudumise küsimuse ilma sisulist vaidlust käsitlemata. Käesoleval juhul leiab Üldkohus, et tal on toimikus olevate dokumentide põhjal piisavalt teavet, ning otsustab, et puudub vajadus menetlust jätkata.

Poolte argumendid

- 20 Kemikaaliamet väidab, et hagi, mis on esitatud 1. oktoobril 2013, on vastuvõetamatu, sest see on esitatud hilinenult.
- 21 Asjaolu, et vaidlustatud otsus on koostatud muus keeles kui hageja keel, ei mõjuta seda järeldust.
- 22 Nimelt esitas hageja registreerimistaotluse kemikaaliametile inglise keeles. Kemikaaliamet vastas sellele taotlusele ja asus seda menetlema samas keeles vastavalt nõukogu 15. aprilli 1958. aasta määruse nr 1, millega määratakse kindlaks Euroopa Majandusühenduses kasutatavad keeled (EÜT 1958, 17, lk 385; ELT eriväljaanne 01/01, lk 3), artikli 2 teisele lausele.
- 23 Igall juhul sai hageja vaidlustatud otsusest aegsasti teada ja kindlasti sai ta sellest aru.
- 24 Lisaks, kuna puudub üldine kohustus teavitada ühenduse institutsioonide võetud aktide adressaate nende aktide edasikaebamise võimalustest, ei saa asjaolu, et kaebavõimalusi käsitlev teade oli koostatud inglise keeles, mõjutada tühistamishagi esitamise tähtaega.

- 25 Hageja märgib seoses keemiliste ainete registreerimistaotluse inglise keeles esitamisega, et registreerimisvorm oli eelnevalt selles keeles koostatud ja lisatud kemikaaliamesti kirjale, nii et tal oli tarvis ainult sisestada raamatupidamisandmed ja teha rist ettevõtja suurust puudutavasse ruutu.
- 26 Seoses kemikaaliamesti kinnitusega, et hageja ei väida, et ta ei saanud vaidlustatud otsusest aru, märgib hageja sellele kinnitusele vastu vaidlemata, et otsusele lisatud prantsuskeelne arve võimaldas tal iseenesest järeldada, et tema suhtes on kohaldatud rahalist karistust.
- 27 Hageja tuletab meelde, et andis kaks korda ehk 15. ja 30. juulil 2013 teada, et ei nõustu vaidlustatud otsusega, tehes seda „küll vormilisest küljest mitte kõige sobivamal viisil, mis oli tingitud kemikaaliamesti ebaselgetest kirjadest, mis ei olnud koostatud [tema emakeeles]”.
- 28 Seda arvesse võttes ei tähenda hageja hinnangul asjaolu, et ta tõepoolest vaidlustas rahalise karistuse, et ta sai täpselt aru algselt saadud registreerimistoimikust. Tema arvates on selge, et kemikaaliamesti keelevalik aitas kaasa registreerimistoimiku vääriti tõlgendamisele, kuna hageja esitas registreerimistaotluses ainult teda puudutavad finantsandmed, kuid mitte tema kapitalis osalust omava partnerettevõtja omi.

Üldkohtu hinnang

- 29 Mis esiteks puudutab hagi esitamise tähtajale kohaldatavat korda, siis tuleb meelde tuletada, et ELTL artiklis 263 ette nähtud hagi esitamise tähtajad kohustuslikud, mitte aga poolte või kohtu määrata (kohtumäärus 15.11.2012, *Städter vs. EKP*, C-102/12 P, EU:C:2012:723, punkt 13).
- 30 Samuti tuleb meelde tuletada, et menetlusnormide range kohaldamine vastab õiguskindluse nõudele ja vajaduse korrale hoida õigusemõistmise käigus ära mis tahes diskrimineerimine või meelevaldne kohtlemine (vt kohtumäärus, 29.1.2014, *Gbagbo vs. nõukogu*, C-397/13 P, EU:C:2014:46, punkt 7 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 31 Euroopa Kohtu põhikirja artikli 45 teise lõigu kohaselt võib menetlustähtaegadest kõrvale kalduda vaid erandlikel asjaoludel ehk ettenägematute asjaolude või vääramatu jõu esinemise korral (vt kohtumäärus *Gbagbo vs. nõukogu*, punkt 30 eespool, EU:C:2014:46, punkt 8 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 32 Lisaks tuleb seoses hagi esitamise tähtajaga mõistet „vabandata eksimus” tõlgendada kitsalt ning see saab esineda üksnes erandlikel asjaoludel, eelkõige siis, kui asjaomane institutsioon on tegutsenud viisil, mis kas üksi või olulisel määral võib arusaadavalt ajada segadusse heauskse isiku, kes näitab üles tavapäraselt informeeritud ettevõtjalt nõutavat hoolsust (vt kohtuotsus, 22.9.2011, *Bell & Ross vs. Siseturu Ühtlustamise Amet*, C-426/10 P, EKL, EU:C:2011:612, punkt 19 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 33 Käesolevas asjas tehti vaidlustatud otsus hagejale teatavaks 21. mail 2013. ELTL artikli 263 kuuenda lõigu ja 2. mai 1991. aasta kodukorra artikli 102 lõike 2 koostoimes kohaldamisel lõppes selle otsuse peale hagi esitamise tähtaeg seega 31. juuli 2013. aasta keskööl.
- 34 Mis teiseks puudutab liidu keeltekasutuse korda, siis tuleb meelde tuletada, et määruse nr 1 artikli 2 kohaselt võib liikmesriigi või liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluva isiku poolt institutsioonidele saadetavad dokumendid koostada saatja valikul ükskõik millises ametlikus keeles ja vastus antakse samas keeles.
- 35 Teisalt on määruse nr 1 artiklis 3 ette nähtud, et institutsiooni poolt liikmesriigile või liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvale isikule saadetavad dokumendid koostatakse asjaomase liikmesriigi keeles.
- 36 Määruse nr 1907/06 artiklis 104 on ette nähtud, et määrus nr 1 on kohaldatav kemikaaliametile.

- 37 Käesoleval juhul on selge, et hageja esitas registreerimistaotluse inglise keeles.
- 38 Samuti on selge, et vaidlustatud otsus tehti teatavaks inglise keeles, ning sellele oli lisatud vaidlusaluse haldustasu arve, mis oli koostatud osaliselt inglise ja osaliselt prantsuse keeles.
- 39 Ühtlasi on selge, et hageja poolt kemikaaliametile 15. juulil 2013 esitatud kaebus oli koostatud prantsuse keeles ja et kemikaaliamet vastas sellele kaebusele 26. juulil 2013 selles samas keeles koostatud tähtitud kirjaga.
- 40 Märkustes vastuvõetamatuse vastuväite kohta ei esitanud hageja ühtegi täpset argumenti, kuigi kemikaaliamet kinnitab, et hageja sai vaidlustatud otsusest aru, ega väida, et ei saanud aru otsusest, millega teda kohustati maksma haldustasu. Eeskätt ei väida hageja seoses hagi esitamise tähtajaga – millest kinnipidamisele käesolevas asjas vastuvõetamatuse vastuväitega vastu vaieldakse –, et ta ei saanud aru selles otsuses sisalduvast teabest ja edasikaebamise korrast ja tähtajast.
- 41 Hageja väidab ainult sisulisse vaidlusesse puutuvalt, et inglise keele ja tehnilise sõnavara kasutamine tema kahe keemilise aine registreerimismenetluses aitas kaasa vea tekkele tema ettevõtte suuruse deklareerimisel, ning et tema hinnangul õigustab see tema suhtes haldustasu kohaldamata jätmist.
- 42 Üldisemalt ei esita hageja niisiis ei hagi ega oma märkustes vastuvõetamatuse küsimuses ühtegi selgitust, mis võiks eespool punktides 31 ja 32 viidatud kohtupraktikat arvestades õigustada seda, et hagi esitati alles 1. oktoobril 2013.
- 43 Veelgi enam, hageja mainib hagi, et andis kaks korda ehk 15. ja 30. juulil 2013 teada, et ei nõustu vaidlustatud otsusega, tehes seda „küll vormilisest küljest mitte kõige sobivamal viisil, tingituna kemikaaliamenti ebaselgetest kirjadest, mis ei olnud koostatud [tema emakeeles]”.
- 44 Selles kaalutluses ei mainita küll tähtaega, vaid üksnes 15. ja 30. juulil 2013 esitatud vaidlustuse vormi, kuid seda tuleb siiski käsitada kui hagi hilineenult esitamise küsimust puudutavat, mistõttu tuleb see tagasi lükata.
- 45 Tuleb nimelt märkida, et vähemalt küsimus, mis puudutab vaidlustatud otsuse osi, milles mainitakse hagi esitamise korda ja tähtaega, tuleb viidet „ebaselgusele” pidada ilmselgelt asjakohatuks.
- 46 Esiteks puudutab vaidlustatud otsuse osas, milles mainitakse hagi esitamise korda ja tähtaega, ingliskeelses sõnastuses igasugune ebaselgus selle korra ja tähtaja kirjeldamisel.
- 47 Teiseks eeldab väidetava ebaselguse pelk mainimine loogiliselt selle ebaselguse kindlakstegemist ja niisiis tingimata selle keele oskamist, milles väidetavalt ebaselge tekst on koostatud, et ebaselgus oleks võimalik kindlaks teha. Hageja aga viitab küll ebamääraselt neile ebaselgustele, aga ei too neid esile.
- 48 Sellest järeldub, et kui eespool punktis 43 mainitud kaalutlust tuleb mõista nii, et see puudutab ka hagi esitamise tähtaja küsimust, siis ei selgita ega veelgi vähem õigusta see kaalutlus hagi esitamist alles 1. oktoobril 2013.
- 49 Lisaks tuleb täiendava märkusena meelde tuletada, et vastuseks 15. juulil esitatud prantsuskeelsele kaebusele, mille kemikaaliamet sai kätte 25. juulil 2013, juhtis viimane 26. juuli 2013. aasta e-kirjas samas keeles hageja tähelepanu asjaolule, et hagi Üldkohtule tuleb esitada kahekuulise tähtaja jooksul alates vaidlustatud otsusest, ja andis lingi Euroopa Kohtu veebisaidile.
- 50 Niisiis lükkab hageja väited ebaselgusest, mis eespool punktides 42–47 esitatud kaalutlustega on juba piisavalt ümber lükatud, ümber ka see, et kemikaaliamet kordas prantsuse keeles üle vaidlustatud otsuses sisalduva teabe hagi esitamise korra ja tähtaja kohta.

- 51 Hageja aga piirdus pärast vaidlustatud otsuses sisalduva teabe saamist ja selle ülekordamist kemikaaliamesti poolt 26. juulil 2013 advokaadi allkirjastatud hagi tähtaegse esitamise asemel selle saatmisega Üldkohtule tähtaja lõppemise eelisel päeval postitatud ning juhataja allkirjastatud kirja vormis. Olgu meelde tuletatud, et ilma advokaadi allkirjata hagiavaldusel on selline puudus, mille tulemusel on hagi menetlustähtaja möödumisel vastuvõetamatu ning mida ei saa kõrvaldada (kohtuotsus *Bell & Ross vs. Siseturu Ühtlustamise Amet*, EU:C:2011:612, punkt 32 eespool, punkt 42).
- 52 Kõigist eeltoodud kaalutlustest tuleneb, et arvestades käeoleva asja asjaolusid ja niisuguste asjaolude puudumist, mida on mainitud eespool punktides 31 ja 32, tuleb nõustuda kemikaaliamesti esitatud vastuvõetamatuse vastuväitega ja jätta käeolev hagi hilenenult esitamise tõttu läbi vaatamata.

Kohtukulud

- 53 Vastavalt kodukorra artikli 134 lõikele 1 on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna kohtuotsus on tehtud hageja kahjuks, jäetakse kohtukulud vastavalt kemikaaliamesti nõuetele hageja kanda.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (kuues koda)

otsustab:

- 1. Jätta hagi läbi vaatamata.**
- 2. Jätta Société européenne des chaux et liants kohtukulud tema enda kanda ja mõista temalt välja Euroopa Kemikaaliamesti kohtukulud.**

Luxembourg, 2. oktoober 2015

Kohtusekretär
E. Coulon

President
S. Frimodt Nielsen